

Broj: I-NM-1-26/11
Dana: 28.06.2011.
NOVI SAD

**GRAD NOVI SAD
GRADONAČELNIK GRADA
Trg slobode 1**

Pokrajinski ombudsman, na osnovu člana 33. i člana 35. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009), nadležnim organima Grada Novog Sada upućuje sledeću

PREPORUKU

Nadležni organi Grada Novog Sada će obezbediti ispisivanje naziva mesta- Grada Novog Sada- na tablama koje označavaju naziv naseljenog mesta a koje se nalaze na ulazu i izlazu iz grada i na jezicima i pravopisu nacionalnih manjina čiji su jezici u službenoj upotrebi na teritoriji Grada Novog Sada.

Nazivi iz stava 1 ove preporuke ispisaće se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega, u istom obliku i istom veličinom slova.

Gradonačelnik Grada Novog Sada će o preduzetim merama obavestiti Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana, a u skladu sa članom 33. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu.

OBRAZLOŽENJE

Pokrajinski ombudsman je dana 18.05.2011. godine primio predstavku, koju je u svojstvu predsednika Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara (DZVM) podneo Aron Čonka. Gospodin Čonka izražava nezadovoljstvo zbog činjenice da na tablama koje označavaju naziv naseljenog mesta-Grada Novog Sada, a koje se nalaze na ulazu i izlazu iz grada, naziv grada je ispisan samo na srpskom jeziku. Podnosilac predstavke ujedno podseća da je članom 6 Statuta Grada Novog Sada ("Sl. list Grada Novog Sada", br. 43/2008) propisano da su u Gradu, pored srpskog jezika i ćirilskog pisma, u službenoj

upotrebi i mađarski, slovački i rusinski jezik i njihova pisma, u skladu sa zakonom i posebnom odlukom Skupštine Grada Novog Sada. U prilogu predstavke se nalaze fotografije tabli sa nazivom naseljenog mesta.

Pokrajinski ombudsman je pokrenuo postupak, te je dana 19.05.2011. godine Gradonačelniku Grada Novog Sada uputio zahtev da se izjasni o navodima iz predstavke. Gradonačelnik Grada Novog Sada se do dana upućivanja ove preporuke, odnosno do 28.06.2011. godine, nije izjasnio o navodima iz predstavke iako je bio dužan da se izjasni u roku od 15 dana od dana prijema zahteva za izjašnjenje, a sve u skladu sa stavom 2 člana 26 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009).

Pokrajinski ombudsman je izvršio uvid u spise predmeta i dokaze koji su podneti i utvrdio da naziv mesta Grada Novog Sada, na tablama koje označavaju naziv naseljenog mesta a koje se nalaze na ulazu i izlazu iz grada, **nije ispisan** i na jezicima i po pravopisu nacionalnih manjina čiji su jezici u službenoj upotrebi na teritoriji Grada Novog Sada.

Član 79 **Ustava Republike Srbije** ("Sl. glasnik RS", broj 98/2006) pripadnicima nacionalnih manjina garantuje pravo na očuvanje posebnosti i to: na izražavanje, čuvanje, negovanje, razvijanje i javno izražavanje nacionalne, etničke, kulturne i verske posebnosti; na upotrebu svojih simbola na javnim mestima; na korišćenje svog jezika i pisma; da u sredinama gde čine značajnu populaciju, državni organi, organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, organi autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave vode postupak i na njihovom jeziku; na školovanje na svom jeziku u državnim ustanovama i ustanovama autonomnih pokrajina; na osnivanje privatnih obrazovnih ustanova; da na svome jeziku koriste svoje ime i prezime; **da u sredinama gde čine značajnu populaciju, tradicionalni lokalni nazivi, imena ulica, naselja i topografske oznake budu ispisane i na njihovom jeziku**; na potpuno, blagovremeno i nepristrasno obaveštavanje na svom jeziku, uključujući i pravo na izražavanje, primanje, slanje i razmenu obaveštenja i ideja; na osnivanje sopstvenih sredstava javnog obaveštavanja, u skladu sa zakonom.

Stavom 5 člana 11 **Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina** ("Sl. list SRJ", br. 11/2002, "Sl. list SCG", br. 1/2003-Ustavna povelja i "Sl. glasnik RS", br. 72/2009-dr. zakon) propisano je da na teritorijama gde su u službenoj upotrebi jezik i pismo nacionalne manjine, imena organa koji vrše javna ovlašćenja, nazivi jedinica lokalne samouprave, naseljenih mesta, trgova i ulica i drugi toponimi ispisuju se i na jeziku dotične nacionalne manjine, prema njenoj tradiciji i pravopisu.

Stavom 3 člana 1 **Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama** ("Sl. glasnik RS", br. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005-dr. zakon i 30/2010) propisano je da, na područjima Republike Srbije na kojima žive pripadnici nacionalnih manjina u službenoj upotrebi su, istovremeno sa srpskim jezikom i jezici i pisma nacionalnih manjina, na način utvrđen ovim zakonom. Članom 19 istog zakona je propisano da, na područjima na

kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa i organizacija, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost i drugi javni natpisi ispisuju se i na jezicima nacionalnih manjina. Stavom 1 člana 23 istog zakona propisano je da će se novčanom kaznom od 20.000 do 1.000.000 dinara kazniti za privredni prestup organizacija ovlašćena za postavljanje saobraćajnih znakova i naziva mesta koja postupi suprotno članu 19. ovog zakona. Za privredni prestup iz stava 1. tog člana kazniće se i odgovorno lice u organizaciji iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 4.000 do 70.000 dinara. Prelaznim i završnim odredbama je propisano da će se nazivi mesta, ulica, trgova, organa i organizacija, firme i drugi javni natpisi, uskladiti sa ovim zakonom, najkasnije do kraja 1992. godine.

Članom 6 **Pokrajinske skupštinske odluke o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji APV** ("Sl. list APV", br. 8/2003, 9/2003-ispr. i 18/2009-promena naziva akta i "Sl. glasnik RS", broj 69/2010-odluka US) je propisano da na područjima na kojima su u službenoj upotrebi i jezici nacionalnih manjina, nazivi mesta i drugi geografski nazivi, nazivi ulica i trgova, nazivi organa iz člana 1 ove odluke, saobraćajni znaci, obaveštenja i upozorenja za javnost, i drugi javni natpisi ispisuju se i na jeziku i pravopisu dotične nacionalne manjine prema njenoj tradiciji. Nazivi iz stava 1 ovog člana ispisuju se posle teksta na srpskom jeziku ispod ili desno od njega, u istom obliku i istom veličinom slova. Članom 7 iste odluke je propisano da tradicionalne nazive gradova, opština i naseljenih mesta na jeziku nacionalne manjine utvrđuje i dostavlja radi objavljivanja nacionalni savet određene nacionalne manjine u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ove odluke. Ukoliko nacionalni savet određene nacionalne manjine ne utvrdi nazive iz prethodnog stava, nazive će utvrditi Izvršno veće Autonomne Pokrajine Vojvodine, u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, organizacijama nacionalnih manjina i stručnjacima za jezik, za istoriju i za geografiju te nacionalne manjine. Nazivi utvrđeni u skladu sa stavom 1 i 2 ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine".

Članom 6 **Statuta Grada Novog Sada** ("Sl. list Grada Novog Sada", br. 43/2008-prečišćen tekst) je propisano da je u Gradu u službenoj upotrebi **srpski jezik** i ćirilичko pismo. Članom 7 statuta je utvrđeno da su u Gradu u službenoj upotrebi i **mađarski, slovački i rusinski jezik i njihova pisma**, u skladu sa zakonom i posebnom odlukom Skupštine Grada Novog Sada. Tačkom 37 člana 13 statuta je propisano da Grad, u vršenju svoje nadležnosti, preko svojih organa, u skladu sa Ustavom i zakonom utvrđuje jezike i pisma nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi na teritoriji Grada i obezbeđuje njihovo ravnopravno korišćenje u postupcima pred organima Grada, javnim preduzećima, ustanovama i organizacijama i službama čiji je osnivač Grad; obezbeđuje ispisivanje naziva mesta, reka, jezera i drugih geografskih naziva, naziva ulica i trgova, naziva organa Grada, saobraćajnih znakova, obaveštenja i upozorenja za javnost, i drugih javnih natpisa na jeziku i pismu nacionalne manjine koji je u službenoj upotrebi u Gradu prema njegovoj tradiciji.

Imajući u vidu sve napred izneto, Pokrajinski ombudsman smatra da su nadležni organi Grada Novog Sada učinili nepravilnost u radu iz razloga što su propustili da obezbede ispisivanje naziva naseljenog mesta i na jezicima i po pravopisu nacionalnih manjina čiji su jezici u službenoj upotrebi na teritoriji Grada Novog Sada, postupajući tako suprotno odredbama Ustava republike Srbije, Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama, Pokrajinske skupštinske odluke o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji APV i Statuta Grada Novog Sada, te je odlučio da nadležnim organima Grada Novog Sada uputi preporuku da uočenu nepravilnost otklone, te da o preduzetim merama obaveste Pokrajinskog ombudsmana u roku od 15 dana od dana prijema ove preporuke.

S poštovanjem,

**ZAMENICA POKRAJINSKOG OMBUDSMANA ZA
ZAŠTITU PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

Eva Vukašinić

Dostaviti:

- Gradonačelniku Grada Novog Sada
- Podnosiocu predstavke
- Arhivi